

forstikkede, at de havde i Grunden slet ikke tidig, at arbejde for at forsørge sig selv, thi Kommunen var forpligtet til at forsørge dem. Nu vil jeg sige, at det vilde have Betydning i en saadan Lov, at det strax blev slaæet fast i Begyndelsen, at det var ethvert Menneskes Pligt at forsørge sig selv. I det Hele taget burde vistnok § 1 være noget mere detaillert med Hensyn til, hvem der egentlig har Ret til offentlig Forsørgelse. De Fattiglove, som i de senere Aar ere givne i andre Lande, begynde med en Slags Specialisering af dem, der særlig have Ret til Fattigforsørgelse. Der nævnes blandt Andet særlig Vanvittige, umyndige Børn, gamle og syge Personer, og saadanne Personer, som have mistet Arbeidsønnen; det er dem, der særlig have Ret til Fattigforsørgelse. Saa kommer senere hen Bestemmelser om, at under visse Omstændigheder skulle ogsaa de og de kunne faae Fattigforsørgelse. Men et, som er af Bigtighed, og navnlig ikke mindst for de hæderlige Fattige, er, at det i Begyndelsen af Loven bliver ligesom slaæet fast, ligesom antydet, at der er Forskjel paa dem, der have Ret til Fattigforsørgelse, og en Del Andre, som ganske vist blive forsørgede af det Offentlige, men i Grunden slet ikke have Ret til Forsørgelse, som det Offentlige kun tager sig af, for at de ikke skulle falde andre Borgere til Bæver, altsaa af politimæssige Hensyn. Der er en Fattigforsørgelse, der nærmest er human, og en Fattigforsørgelse, der nærmest er politimæssig, og det mener jeg, burde mulig allerede slaæes fast i Lovens Begyndelse, navnlig af Hensyn til de forskellige Forsørgelsesmaader, som der senere er Tale om.

Hvad de Personer angaar, som have Forsørgelsespligt overfor hverandre, vil jeg kun berøre dette, at i andre Landes Lovgivning har man ikke uden videre turdet befri Bedsteforældrene for enhver Forsørgelsespligt overfor deres Børnebørn. I den tydske Lovgivning have Bedsteforældrene, saa vidt jeg veed, en temmelig ubetinget Pligt til at forsørge deres Børnebørn. I den engelske Lovgivning have de under visse Omstændigheder Forsørgelsespligt overfor deres Børnebørn, i Sygdomstilfælde. I det Lovforslag, som den svenske Regjering har forelagt for Rigsdagen i 1871, har den optaget dette, at Bedsteforældre skulle have Forsørgelsespligt overfor deres Børnebørn. Det blev imidlertid forkastet, og det var vistnok ogsaa rigtigt, idet det selvfølgelig ikke kan gaa an ubetinget at slaæ denne Pligt fast. Det vilde nemlig kunne føre til et meget misligt Forhold for gamle Mennesker, der have samlet sig en Del Formue, en lille

Kapital, som de havde gjort Regning paa at leve af paa deres gamle Dage, naar de bleve overfaldne af en hel Flok uvorne Børnebørn, som kunde spise dem ud af Sufet. Men paa den anden Side kan der vist være Tilfælde — det vilde maasse være Medlemmer selv have oplevet — hvor det bidney om den største Haardhed og Ubarmhertighed, naar Bedsteforældre ikke tage sig af deres Børnebørn, og hvor det kan være besynderligt, om Kommunerne skulde forsørge Børn, hvis Bedsteforældre maasse sidde godt i det, men som af en eller anden daarlig Grund, maasse fordi de have været imod Partiet mellem et af deres Børn og dennes Egtefælle, ere komne til at være en Slags Had til Børnebørnene, og derfor ikke vilde have Noget med dem at bestille. Jeg mener derfor, at det ikke vilde være af Veien, om Overblygheden under visse Omstændigheder kunde forpligte Bedsteforældrene til at tage sig af deres Børnebørn. Med Hensyn til Instruens Forsørgelse af Manden er jeg ganske enig med Lovforslaget i, at det virkelig slet ikke gaar an at paalægge Hustruen det som almindelig Pligt at forsørge sin Mand; at der derimod, som antydet i § 11, kan være Tilfælde, hvor det kan være fuldstændig rigtigt, er der ingen Tvivl om.

Jeg skal dernæst gaa over til med et Par Ord at omtale Forsørgelsesstedet, og jeg kommer da til de berømte 5 Aar. Jeg vil strax sige, at jeg der er ganske enig med den høitærede Minister i, at man vistnok bør blive staaende ved de 5 Aar, netop fordi man har dem. Sagen er jo den, at man har forskellige Tidbestemmelser omtrent i alle mulige Lande, men jeg har ikke truffet et eneste Land i Verden, hvor man var fornsiet med den Tidbestemmelse, man havde. Man kan have 1 Aar og man kan have 2 Aar, man kan have 5, 10 og 15 Aar, men intet Steds har man været tilfreds dermed. Det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Thorup) har talt meget om den engelske Bestemmelse i den Henseende. Det ærede Medlem talte i Fjor om, at i England var Forsørgelsesretten knyttet til et Ophold af 1 Aar. Der har det ærede Medlem gjort sig skyldig i en Feiltagelse; jeg skal kunne vise det ærede Medlem, at i England er Forsørgelsesretten siden 1876 i de fleste Tilfælde knyttet til et Ophold af 3 Aar. Men deri har det ærede Medlem Ret; at der i England er en Bestræbelse efter at komme ned til et bestandig lavere og lavere Aaremaal, og at det er meget rimeligt, meget sandsynligt, at man i England kommer til at gjøre Opholdskommunen til Forsørgelseskommune, men dette hænger sammen